

Εργαλεία για ΛΟΑΤ άτομα σε μικρές και μεσαίες πόλεις

diverCity

preventing and combating homo and transphobia
in small and medium cities across Europe

<http://diverCity.ub.edu/>
facebook diverCityproject · twitter @diverCityeu

Με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (Πρόγραμμα REC) της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εταίροι

Middlesex
University
London

Universitat de
Girona

Uniwersytet
Wrocławski

Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης:

Juul van Hoof (*Coordinadora de Rainbow Cities*)

Martina Klett-Davis (*London School of Economics and Political Science*)

Miguel Ángel Aguilar (*Fiscalía Provincial de Barcelona*)

Mónica Moreno Figueroa (*University of Cambridge*)

Ricardo Gutiérrez (*Secretario de la Federación Europea de Periodistas*)

Πρώτη έκδοση:

Μάιος 2017

Συγγραφείς:

Jose Antonio Langarita - Núria Sadurní

Antonia Dorado - Pilar Albertín

Μετάφραση:

Αικατερίνη Φυτράκη (ΚΜΟΠ)

Σχεδιασμός:

Cristina de Dios

Η παρούσα δημοσίευση έχει δημιουργηθεί με τη χρηματική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Προγράμματος για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (Πρόγραμμα REC). Το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των συγγραφέων της και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ότι απηχεί τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Διατίθεται με την άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού 4.0 Διεθνές.

Πίνακας περιεχομένων

- Σκοπός δημιουργίας του παρόντος οδηγού . **2**
- Κοινωνική ενσωμάτωση για όλους . **3**
- Εγκλήματα μίσους λόγω ΛΟΑΤ-φοβίας . **4**
- Ρητορική μίσους εναντίον ΛΟΑΤ ατόμων . **5**
- Ποια είναι τα δικαιώματά μου; . **6**
- Λίγα λόγια για την προσωπική ταυτότητα . **7**
- Προσωπικές εμπειρίες . **8**
- Τομείς της ζωής . **10**
- Δημόσιοι χώροι . **12**
- Online δίκτυα . **13**
- Πώς να βρείτε ομάδες συνάφειας . **14**
- Κώδικας ηθικής και δεοντολογίας . **15**
- Γλωσσάρι . **16**

Σκοπός δημιουργίας του παρόντος οδηγού

Τα ΛΟΑΤ άτομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση υφίστανται διακρίσεις, παρενόχληση και βία σε ποικίλους τομείς της ζωής τους. Τα μεγάλα αστικά κέντρα έχουν εξελιχθεί σε ευνοϊκές τοποθεσίες για την έκφραση φύλου των ΛΟΑΤ ατόμων, την ασφάλεια της κοινότητάς τους, τη σχετική τους δραστηριότητα, την ανωνυμία και τον ελεύθερο χρόνο τους. Κατά συνέπεια, οι εμπειρίες των ΛΟΑΤ ατόμων περιορίζονται συνήθως στο περιβάλλον μεγαλουπόλεων. Αντίθετα, στις μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεις, η πρόσβαση σε ΛΟΑΤ πηγές είναι πολύ πιο προβληματική, επειδή οι τοπικές υπηρεσίες καλύπτουν βασικές κοινωνικές ανάγκες και η ευρύτητα του φάσματος ή η δυναμική της ΛΟΑΤ κοινότητας είναι μειωμένη. Επομένως, οι εμπειρίες των ΛΟΑΤ ατόμων σε αυτές τις περιοχές έχουν τη δική τους δυναμική και συχνά δεν λαμβάνονται υπόψη από τους παρόχους υπηρεσιών.

Ο παρών οδηγός παρουσιάζει μία σειρά εργαλείων που συγκεντρώθηκαν μέσω έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε έξι μικρού και μεσαίου μεγέθους πόλεις της Ευρώπης (Σαρλερούα, Χιρόνα, Νότιγχαμ, Σαβαδέλ, Θεσσαλονίκη και Βρότσλαβ). Εντός αυτού του οδηγού, θα ανακαλύψετε, μεταξύ άλλων, τρόπους καταπολέμησης της ΛΟΑΤ-φοβίας και χώρους συνάφειας ("affinity spaces") που ευνοούν τις κοινωνικές συναναστροφές. Επίσης, θα μάθετε τα δικαιώματά σας και τον τρόπο αντίδρασης σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων σας.

Κοινωνική ενσωμάτωση για όλους

Η ποικιλομορφία του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και της έκφρασης φύλου (SOGIGE) είναι παρούσα σε κάθε κοινωνικό περιβάλλον. Αυτού του είδους η ποικιλομορφία πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη, διότι αναδεικνύει νέες προοπτικές, ιδέες και εμπειρίες ζωής που βελτιώνουν τις κοινωνικές μας σχέσεις.

Η ποικιλομορφία SOGIGE συνήθως σχετίζεται με άτομα που αυτοπροσδιορίζονται ως ΛΟΑΤ αλλά στην πραγματικότητα, η έννοια της ποικιλομορφίας συμπεριλαμβάνει όλα τα είδη σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και έκφρασης φύλου. Ωστόσο, στην Ευρώπη, για αιώνες, η ετεροφυλοφιλία και η συμμόρφωση στο βιολογικό φύλο ενός ατόμου υπήρξε ο μοναδικός κοινωνικά αποδεκτός προσανατολισμός, γεγονός που προκάλεσε αυξημένες εκδηλώσεις περιφρόνησης, διακρίσεων και επιθετικής συμπειφοράς εις βάρος πολλών ανθρώπων και ιδιαίτερα ΛΟΑΤ ατόμων.

Η ποικιλομορφία θα πρέπει να χαίρει εκτίμησης και σεβασμού από κάθε κοινωνικό περιβάλλον. Μπορούμε να επιδιώξουμε και να εξασφαλίσουμε την αναγνώριση αυτής της αξίας με τη συνεργασία της οικογένειας, των φίλων και των συναδέλφων ή συμφοιτητών/συμμαθητών, ώστε ο χώρος εργασίας, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι χώροι αναψυχής να γίνουν ασφαλέστεροι για όλους.

Τα ΛΟΑΤ άτομα έχουν δικαιώματα και ελευθερίες και είναι αναγκαίο να νιώθουν παντού ασφαλή, ακόμη και εκτός μεγαλουπόλεων. Οι μικρές και μεσαίου μεγέθους πόλεις χρειάζεται να ενισχυθούν και να προωθηθούν ως περιοχές, όπου ένας άνθρωπος μπορεί να ζήσει ευτυχισμένος ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και έκφρασης φύλου.

Στο Βρότσλαβ, Πολωνία:

Το ΛΟΑΤ Φεστιβάλ Κινηματογράφου, που φιλοξενείται στο New Horizons Cinema, παρουσιάζει θεματικά και επίσημα διαφοροποιημένες ταινίες με σκοπό την προώθηση της ποικιλομορφίας της ΛΟΑΤ κοινοτύρας.

Στο Σαβαδέλ, Ισπανία:

Η Commission of Coexistence καλεί σε συγκέντρωση οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εκπροσώπους του αστυνομικού σώματος, νομικού, το Δημοτικό Συμβούλιο και τοπικά πολιτικά κόμματα με σκοπό να συζητήσουν για την αντιμετώπιση εγκλημάτων μίσους και διακρίσεων, καθώς και να παράσχουν ολοκληρωμένη βοήθεια στα θύματα.

Εγκλήματα μίσους λόγω ΛΟΑΤ-φοβίας

Ως έγκλημα μίσους ορίζεται η εγκληματική πράξη που υποκινείται από έχθρα ή προκαταλήψη ενάντια σε ένα άτομο για τους εξής λόγους βασιζόμενη σε: πραγματικά ή εικαζόμενα φυλετικά, εθνικά/εθνοτικά, θρησκευτικά, έμφυλα χαρακτηριστικά, στην αναπτηρία και στον σεξουαλικό προσανατολισμό και/ή την ταυτότητα φύλου του θύματος. Επομένως, η ΛΟΑΤ-φοβία μπορεί να οδηγήσει σε εγκλήματα μίσους.

Από το 1950, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προασπίζεται τα ανθρωπίνα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες χωρίς διακρίσεις για οποιονδήποτε λόγο.

Μερικές φορές, τα εγκλήματα μίσους είναι πολύ εύκολα αναγνωρίσιμα, όπως στην περίπτωση σωματικής επίθεσης. Ωστόσο, υπάρχουν άλλα είδη επιθετικότητας που δεν είναι τόσο εύκολο να εντοπιστούν. Οι προσβολές, οι κοροϊδίες ή ακόμη και η άρνηση της πρόσβασης σε μία υπηρεσία ή σε κάποιο χώρο, λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και/ή της έκφρασης φύλου ενός ατόμου, είναι επίσης αποτέλεσμα της ΛΟΑΤ-φοβίας και μάλιστα σε ορισμένες χώρες θεωρούνται ως εγκλήματα μίσους. Αν δεν είστε βέβαιοι ότι αυτό που βιώσατε αποτελεί έγκλημα μίσους, μπορείτε να απευθυνθείτε σε μία ΛΟΑΤ οργάνωση ή σε κάποιο αρμόδιο κέντρο αναφοράς για να συζητήσετε το πρόβλημά σας.

Στην Καταλονία, Ισπανία:

Εισαγγελείς με εξειδίκευση στα εγκλήματα μίσους και διακρίσεων αναλαμβάνουν μεταξύ άλλων δικαστικές υποθέσεις ΛΟΑΤ θυμάτων.

Στη Θεσσαλονίκη, Ελλάδα:

Το γραφείο Συνηγόρου του Πολίτη αποτελεί τον κύριο φορέα προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, σε περιπτώσεις που αυτή παραβιάζεται από οποιαδήποτε μορφή διάκρισης.

Στο Νότιγχαμ, Ηνωμένο Βασίλειο:

Οι αστυνομικές αρχές του Nottinghamshire καινοτομούν στην καταπολέμηση εγκλημάτων μίσους και αναπτύσσουν πρωτοποριακά μέτρα, όπως ένα νέο πρόγραμμα για δράστες εγκλημάτων μίσους, σε συνεργασία με εταίρους της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο Οδηγός για τρανς άτομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση Μάθε τα Δικαιώματά Σου!(Know Your Rights!) του οργανισμού Transgender Europe είναι διαθέσιμος στην αγγλική, την ιταλική και την πολωνική γλώσσα. Προσφέρει μία γενική θεώρηση και μία σύνοψη της νομοθεσίας της ΕΕ που αφορά στα τρανς άτομα που ζουν, εργάζονται, επισκέπτονται ή ζητούν άσυλο στην ΕΕ.
<http://tgeu.org/tgeu-guides-eu-law/>

Ρητορική μίσους εναντίον ΛΟΑΤ ατόμων

Ως ρητορική μίσους ορίζονται κάθε είδους εκφράσεις με στόχο την ταπείνωση, την πειριφρόνηση και την προσβολή της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας εις βάρος μίας συγκεκριμένης ομάδας, όπως οι μετανάστες, τα άτομα διαφορετικής φυλετικής καταγωγής, τα άτομα που προέρχονται από χαμηλά κοινωνικά στρώματα ή ακόμη και τα ΛΟΑΤ άτομα. Εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, με τη μορφή προσβολών, υποτιμητικών σχολίων, συκοφαντιών, κοροϊδιών, χειρονομιών, μίμησης θηλυπρεπούς συμπεριφοράς ή μέσω της δημιουργίας αρνητικών στερεοτύπων. Αυτού του είδους τα μηνύματα μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, εχθρότητα ή μισαλλοδοξία, η οποία ενισχύει τις προκαταλήψεις και, γενικά, συμβάλλει σε ένα ευρύτερο κλίμα βίας.

Η ρητορική μίσους μπορεί να εμφανιστεί σε διάφορους χώρους, όπως στα ΜΜΕ, τα online δίκτυα, τις δημόσιες συζητήσεις ή την καθημερινή ζωή. Ο καθένας μας μπορεί να χρησιμοποιήσει ρητορική μίσους σε χώρους που υπάρχει εγγύτητα, όπως ο χώρος εργασίας, ο οικογενειακός ή ο φιλικός κύκλος. Μερικές φορές, προβάλλονται περισσότερο σχετικές συζητήσεις στα ΜΜΕ ή συζητήσεις στις οποίες συμμετέχουν δημόσια πρόσωπα και στις οποίες καλούμαστε να απαντήσουμε. Παράλληλα, όμως, χρειάζεται να εστιάσουμε στην καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στους χώρους που υπάρχει εγγύτητα.

Σε περίπτωση που η ρητορική μίσους έχει ως στόχο τα ΛΟΑΤ άτομα, υπάρχουν διάφοροι τρόποι αναζήτησης βοήθειας.

Ένας καλός τρόπος αντιμετώπισης της ρητορικής μίσους στα ΜΜΕ ή από δημόσια πρόσωπα είναι μέσω κοινωνικών οργανώσεων, ΜΚΟ, κοινωνικής πίεσης και ορισμένων δημόσιων φορέων. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών γνωρίζουν τρόπους διαχείρισης παραπόνων και αντιστέκονται συλλογικά στη ρητορική μίσους. Ωστόσο, το πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους σε επίπεδο εγγύτητας είναι να αναγνωρίσετε τη ρητορική μίσους, ακόμη και αν απευθύνεται σε κάποιο άλλο άτομο. Επίσης, η συνεργασία με άλλους ανθρώπους, όπως οι συνάδελφοι, οι συμμαθητές/συμφοιτητές σας μπορεί να δημιουργήσει πρόσφορο έδαφος για νέες συζητήσεις σχετικά με την εξάλειψη της ρητορικής μίσους στην καθημερινή ζωή. Τέλος, οι συγκεντρώσεις με άλλα άτομα που ενδιαφέρονται για την καταπολέμηση των διακρίσεων μπορούν να συμβάλλουν τόσο στην ατομική ευημερία μέσω της ύπαρξης ασφαλών χώρων όσο και στη δημιουργία κοινών προβληματισμών και αντιστάσεων στη ΛΟΑΤ-φοβία.

Η ρητορική μίσους εναντίον ΛΟΑΤ ατόμων έχει πολύ έντονη παρουσία στα online δίκτυα. Λειτουργεί με διαφορετικό τρόπο, αλλά στην ουσία πρόκειται για μία άλλη μορφή έκφρασης της ΛΟΑΤ-φοβίας.

Ευρωπαϊκή εκστρατεία εναντίον της ρητορικής μίσους:
<https://www.nohatespeechmovement>

Ποια είναι τα δικαιώματά μου;

Έχετε το δικαίωμα να εκφράζετε τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου σας χωρίς να υφίστασθε διακρίσεις εξαιτίας αυτών των προσωπικών επιλογών. Τα δικαιώματά σας αφορούν διαφορετικούς τομείς της ζωής σας, όπως η υγεία, η εκπαίδευση ή η εργασία:

- **Υγεία:** έχετε το δικαίωμα παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης χωρίς να υφίστασθε διακρίσεις λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας του φύλου σας. Για παράδειγμα, εκλαμβάνεται ως διάκριση, όταν ένας γυναικολόγος λέει σε μία λεσβία ότι δεν χρειάζεται να κάνει γυναικολογικές εξετάσεις, επειδή τάχα δεν κάνει «κανονικό» σεξ.
- **Εκπαίδευση:** έχετε το δικαίωμα να σας αντιμετωπίζουν με σεβασμό οι συνομιήλικοι, οι δάσκαλοι και οι καθηγητές σας. Παραδείγματος χάριν, θεωρείται διάκριση, όταν οι συμμαθητές/συμφοιτητές σας χρησιμοποιούν ίθρεις ή προσβλητική γλώσσα εναντίον σας, όπως ο συνήθης αλλά άδικος χαρακτηρισμός «αδερφή».
- **Εργασία:** έχετε το δικαίωμα να εργάζεστε σε ένα άνετο περιβάλλον εργασίας απαλλαγμένο από διακρίσεις. Ένα ενδεικτικό παράδειγμα διάκρισης αποτελεί η περίπτωση που ένας εργοδότης δίνει άδεια σε έναν άνδρα εργαζόμενο, του οποίου η σύζυγος/σύντροφος είναι έγκυος, να τη συνοδεύει στις εξετάσεις προγεννητικού ελέγχου. Αντίθετα, ο ίδιος εργοδότης αρνείται να δώσει άδεια σε μία γυναίκα υπάλληλο που η σύντροφός της είναι έγκυος.

Στην Καταλονία, Ισπανία:

Ο οργανισμός Catalan Observatory of Homophobia ιδρύθηκε από ΛΟΑΤ κοινωνικά κίνηματα με σκοπό την καταπολέμηση της ΛΟΑΤ-φοβίας και την καταγγελία εγκλημάτων μίσους με βάση τη σεξουαλική έκφραση και την έκφραση φύλου, καθώς επίσης την παροχή βοήθειας στα θύματα.

Στο Νότιγχαμ, Ηνωμένο Βασίλειο:

Η σημαία του ουράνιου τόξου κυματίζει αρκετά συχνά στο κτήριο του δημοτικού συμβουλίου. Στηρίζουν το τοπικό Φεστιβάλ Υπερηφάνειας (PRIDE) και προωθούν την Παγκόσμια Ημέρα κατά της ομοφοβίας, της τρανσφοβίας και της αμφιφοβίας (IDAHOT).

Λίγα λόγια για την προσωπική ταυτότητα

Στις δυτικές κοινωνίες, η ποικιλομορφία SOGIGE συνήθως συσχετίζεται με το βιολογικό φύλο που αποδίδεται σε έναν άνθρωπο κατά τη γέννησή του, δηλ. το αρσενικό ή το θηλυκό. Αυτή η διάκριση οδηγεί σε έναν δυαδικό τρόπο σκέψης, ο οποίος μαθαίνεται μέσω της διαδικασίας της κοινωνικοποίησης, δηλ. ότι υπάρχουν μόνο δύο φύλα (ανδρικό-γυναικείο) και δύο είδη σεξουαλικού προσανατολισμού (έλξη για άτομα του άλλου φύλου – έλξη για άτομα του ίδιου φύλου). Οποιοδήποτε άτομο παρεκκλίνει από αυτό το δυαδικό πρότυπο λόγω του σεξουαλικού του προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου ή της έκφρασης φύλου αντιμετωπίζει συχνά επικρίσεις και διακρίσεις σε διάφορους τομείς της ζωής του.

Ουστόσο, οι έννοιες του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και της έκφρασης φύλου δεν περιορίζονται αποκλειστικά σε ένα διμερές μοντέλο αλλά περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα επιλογών. Γ' αυτό το λόγο, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία ενός περιβάλλοντος, στο οποίο οι άνθρωποι θα αισθάνονται άνετα στο πλαίσιο αυτής της πολυμορφίας, συμπεριλαμβανομένων των κατοίκων μικρών και μεσαίων πόλεων. Πολλά ΛΟΑΤ άτομα που διαμένουν σε κωμοπόλεις της Ευρώπης αναφέρουν ότι συχνά νιώθουν ανασφάλεια, αμηχανία ανάμεσα σε ετεροφυλόφιλους και πέφτουν θύματα διακρίσεων. Ειδικά τα διεμφυλικά άτομα, επισημαίνουν τα συνεχή προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την πρόσβασή τους στην υγειονομική περίθαλψη και σε θέματα ισότητας στον χώρο εργασίας.

Η παραδοχή της αντίληψης ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου και η έκφραση φύλου συνυπάρχουν και μπορούν να εκφραστούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους συμβάλλει στο ευ ζην όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα αυτών που έχουν υποστεί διακρίσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω της μη συμμόρφωσής τους στα κοινωνικά πρότυπα. Ο σεβασμός της προσωπικής ταυτότητας κάθε ανθρώπου αποτελεί βασικό παράγοντα ανάπτυξης της ισότιμης κοινωνικής συμμετοχής όλων μας.

Στο Σαρλερούά, Βέλγιο:

Μία καλή πρακτική νιοθετήθηκε από το εν λόγω αστυνομικό σώμα. Ρωτούν τα διεμφυλικά άτομα να τους πουν από ποιον αστυνομικό υπάλληλο (άνδρα ή γυναίκα) θα προτιμούσαν να εξυπηρετηθούν στο αστυνομικό τμήμα.

Προσωπικές εμπειρίες

«Ο γυναικολόγος μου είπε ότι δεν χρειάζεται να κάνω γυναικολογικές εξετάσεις, επειδή δεν έκανα sex.

Στην πραγματικότητα, όμως, έκανα sex με γυναίκα».

(Λεσβία, 40 ετών, Χιρόνα, Ισπανία)

«Δεν υπάρχουν φιλικές ή εχθρικές περιοχές προς τα ΛΟΑΤ άτομα, αλλά φιλικοί ή εχθρικοί άνθρωποι προς τη ΛΟΑΤ κοινότητα».

(Διεμφυλικός, 25 ετών, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα)

«Η πόλη του Νότιγχαμ είναι στ' αλήθεια πολύ “λευκή”...δεν έχει διαπολιτισμικό χαρακτήρα, οπότε δεν μπορούμε να μιλάμε άνετα για θέματα φυλής και εθνικότητας.

Το να είσαι ταυτόχρονα ΛΟΑΤ άτομο και αλλοδαπός αποτελεί επαγγελματικό κίνδυνο...

Δεν υπάρχει ενδιαφέρον για θέματα ισότητας και διαφορετικότητας».

(Gay άνδρας, 36 ετών, Νότιγχαμ, Ηνωμένο Βασίλειο)

«Για εμένα προσωπικά, το να έχω λεσβίες φίλες με γλύτωση από πολλές ώρες ψυχοθεραπείας! Νιώθω φυσιολογική, σαν να μη συμβαίνει τίποτα».

(Λεσβία, 31 ετών, Χιρόνα, Ισπανία)

«Αν και οι φορείς της εκπαίδευσης γνωρίζουν καλά τα ζητήματα της σεξουαλικής διαφορετικότητας και της ποικιλομορφίας ως προς το φύλο, θεωρώ ότι δεν ασχολούνται ουσιαστικά με αυτά».

(Λεσβία, 38 ετών, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα)

«Μετακόμισα στο Νότιγχαμ εξαιτίας του σεξουαλικού μου προσανατολισμού.

Αυτός ήταν ο βασικός λόγος. Είχα ανάγκη να ζήσω στην πόλη...Στο Νότιγχαμ υπάρχουν περισσότερες υπηρεσίες. Επίσης, η πόλη αυτή διαθέτει gay σκηνή και ικανοποιητικό πληθυσμό gay ανδρών».

(Gay άνδρας, 27 ετών, Νότιγχαμ, Ηνωμένο Βασίλειο)

«Κάποιοι άνθρωποι υποστηρίζουν ότι οι gay άνδρες προσπαθούν να διεκδικήσουν δικαιώματα. Ωστόσο, πρόκειται για κοινά ανθρώπινα δικαιώματα».

(Gay άνδρας, 35 ετών, Βρότσλαβ, Πολωνία)

«Γενικά, πιστεύω ότι ο χαρακτηρισμός ενός ΛΟΑΤ ατόμου με βάση τον σεξουαλικό του προσανατολισμό δεν αρκεί για να προσδιοριστεί η ταυτότητα του φύλου του».

(Λεσβία, 20 ετών, Βρότσλαβ, Πολωνία)

«Όταν ήμουν έφηβος, απλώς δεν υπήρχαν διεμφυλικές ταυτότητες. Ήταν αδιανότο ένας άνδρας να γεννηθεί γυναίκα. Όταν ζόύσα στο Σαρλερουά ως έφηβος, βρισκόμουν σε περίοδο αρρενοποίησης αλλά όχι πολύ συνειδητά. Αργότερα, αποφάσισα να ακολουθήσω πορεία θηλυκοποίησης, επειδή ένιωθα πιο άνετα. Έπειτα, άρχισα να βγαίνω με αγόρι, καθώς μου φαινόταν πολύ πιο εύκολο να πηγαίνω μαζί του στο σπίτι, να κυκλοφορούμε μαζί στον δρόμο και γενικά οπουδήποτε».

(Διεμφυλικός άνδρας, 28 ετών, Σαρλερουά, Βέλγιο)

«Θεωρώ ότι στο Σαρλερουά δεν υπάρχει ΛΟΑΤ κοινότητα με τη σημασία μίας ομάδας ανθρώπων που είναι ενωμένοι γύρω από μία κοινή ταυτότητα και επιδιώκουν να είναι αλληλέγγυοι μεταξύ τους. Εδώ, η κοινωνία είναι ανοιχτόμυναλη και τα ΛΟΑΤ άτομα δεν νιώθουν την ανάγκη να συνασπιστούν και να διαφοροποιηθούν από τους υπόλοιπους».

(Gay άνδρας, 34 ετών, Σαρλερουά, Βέλγιο)

«Πραγματικά, δεν καταλαβαίνω γιατί χρειάζεται να επισκεφθώ ψυχίατρο, εφόσον δεν πρόκειται για ασθένεια»

(Διεμφυλική γυναίκα, 30 ετών, Σαβαδέλ, Ισπανία)

«Στις μέρες μας, υπάρχουν νόμοι και θεσμοί που προστατεύουν τα δικαιώματα των ΛΟΑΤ ατόμων, αν και συγχρόνως πολλοί άνθρωποι δεν αποδέχονται τη σεξουαλική και την έμφυλη έκφραση αυτών των ανθρώπων».

(Gay άνδρας, 64 ετών, Σαβαδέλ, Ισπανία)

Τομείς της ζωής

Στην καθημερινή μας ζωή, αναπτύσσουμε διαφορετικά είδη σχέσεων: οικογένεια, φίλους, συναδέλφους, συμμαθητές/συμφοιτήτες κτλ. Αν και κανονικά θα έπρεπε να νιώθουμε ασφαλείς σε όλους τους τομείς της ζωής μας, υπάρχουν μερικοί που μας δημιουργούν ανασφάλεια. Ωστόσο, κάποιες άλλες φορές, οι ίδιοι τομείς μας προσφέρουν άνεση και παρηγοριά.

- **Η Οικογένεια** είναι ο βασικότερος φορέας υποστήριξης των μελών που την απαρτίζουν. Ως επί το πλείστον, πρόκειται για τους ανθρώπους που μας μεγάλωσαν και με τους οποίους μεγαλώσαμε μαζί· αυτούς με τους οποίους περάσαμε μεγάλο διάστημα μαζί και μοιραστήκαμε μεγάλο μέρος της ζωής μας. Από την άλλη πλευρά, όμως, η οικογένεια αποτελεί και φορέα άσκησης ελέγχου και επιτήρησης και μέσα σε αυτή αρχίζει η κοινωνικοποίηση του ρόλου των φύλων και των σεξουαλικών προτύπων. Για τον λόγο αυτό, πολλά άτομα αναβάλλουν την αποκάλυψη της πραγματικής σεξουαλικής τους ταυτότητας (“coming out”) στην οικογένεια τους, ώσπου να αποκτήσουν έναν βαθμό οικονομικής ανεξαρτησίας. Ασφαλώς, εσείς οι ίδιοι γνωρίζετε καλύτερα από όλους την οικογένεια σας και τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται την έννοια της σεξουαλικότητας. Η διαδικασία του “coming out” δεν είναι υποχρεωτική. Εσείς θα αποφασίσετε εάν επιθυμείτε ή όχι να το κάνετε καθώς και πότε και πώς.

- **Οι Φίλοι μπορούν**, επίσης, να μας προσφέρουν σημαντική στήριξη στις δύσκολες στιγμές. Σε αντίθεση με την οικογένεια, επιλέγουμε τους φίλους μας. Γ' αυτό τον λόγο, μερικά ΛΟΑΤ άτομα τονίζουν ότι μέσω της διαδικασίας του “coming out” κατάφεραν να ξεχωρίσουν τους καλούς φίλους από τους όχι και τόσο καλούς φίλους τους. Κάποιες φορές, τα ΛΟΑΤ άτομα χρειάζεται να ενημερώσουν τους μη ΛΟΑΤ φίλους τους όσον αφορά ορισμένα ζητήματα. Ιδανικά, βέβαια, κάθε ομάδα φίλων οφείλει να σέβεται τις σεξουαλικές προτιμήσεις και την επιλογή φύλου των υπολοίπων μελών. Παράλληλα, αρκετά ΛΟΑΤ άτομα αναφέρουν ότι το να έχεις ΛΟΑΤ φίλους αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα κατά τη διαδικασία της κοινωνικοποίησης.

Στο Βρότσλαβ, Πολωνία:

Το Φεστιβάλ Ίσων Δικαιωμάτων, το οποίο μεσουρανεί στη διάρκεια του Equality March, διοργανώνεται ετησίως από τον φορέα Culture of Equality Association με σκοπό την προώθηση της ανοχής στη διαφορετικότητα και την αίσθηση της κοινότητας μεταξύ ΛΟΑΤ ατόμων στην πόλη.

Στο Νότιγχαμ, Ηνωμένο Βασίλειο:

To Notts LGBT+ Network είναι μία υπηρεσία υποστήριξης ΛΟΑΤ ατόμων και των συναφών κοινοτήτων του Nottinghamshire. Καταρτίζει μία ετήσια έκθεση που περιέχει μία αναλυτική λίστα επαφών.

- **Ο Χώρος Εργασίας και τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα** είναι χώροι στους οποίους περνάμε ένα μεγάλο χρονικό διάστημα της ζωής μας. Συνήθως, πρόκειται για οργανισμούς που βασίζονται σε επίπεδα ιεραρχίας εντός των οποίων αναπτύσσονται διάφορα είδη σχέσεων. Ανεξαρτήτως ιεραρχίας, η επιλογή του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και της έκφρασης φύλου κάθε ατόμου θα πρέπει να είναι απολύτως σεβαστή από όλους. Με το ίδιο σκεπτικό, θα πρέπει να εξαλειφθούν κάθε είδους μισθολογικές διακρίσεις που υφίστανται στον χώρο εργασίας λόγω των προαναφερθέντων προσωπικών επιλογών. Ασφαλώς, κάποιες από τις σχέσεις που δημιουργούνται τόσο στον χώρο εργασίας όσο και στα εκπαιδευτικά ιδρύματα εξελίσσονται σε φίλες και ακόμη και σε σχέσεις συνεργασίας και αλληλούποστηρίξης μεταξύ των συναδέλφων/συμφοιτητών/συμμαθητών.

- **Ο τομέας της Υγείας** αποτελεί έναν χώρο, στον οποίο αρκετά ΛΟΑΤ άτομα έχουν υποστεί διακρίσεις, όπως για παράδειγμα η άρνηση παροχής ιατρικής βοήθειας σε ορισμένα διεμφυλικά άτομα. Πολλοί εργαζόμενοι στον κλάδο της υγείας δεν διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση σε θέματα ΛΟΑΤ, γεγονός το οποίο κρίνεται απαραίτητο για την ισότιμη αντιμετώπιση όλων των ανθρώπων ανεξαρτήτως του σεξουαλικού τους προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και της έκφρασης φύλου. Ωστόσο, αναμφισβήτητα υπάρχουν και πολλοί επαγγελματίες υγείας, εξαιρετικά αφοσιωμένοι και άρτια καταρτισμένοι, οι οποίοι προσφέρουν πολύτιμη ιατρική βοήθεια σε ΛΟΑΤ άτομα. Συνήθως, είναι ευρέως γνωστοί στις κατά τόπους ΛΟΑΤ οργανώσεις και κοινότητες. Σε περίπτωση που χρειαστείτε παραπεμπικό ιατρικών εξετάσεων ή επίσκεψης σε γιατρό άλλης ειδικότητας, μπορείτε άφοβα να απευθυνθείτε σε αυτούς.

Στη Χιρόνα, Ισπανία:

Υπάρχει μία ΛΟΑΤ Δημοτική Επιτροπή (Municipal LGBT Committee), η οποία προωθεί τα αιτήματα των ΛΟΑΤ ατόμων στο δημοτικό συμβούλιο.

Στη Θεσσαλονίκη, Ελλάδα:

Κατά την Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS, οργανώνεται ενημερωτική εκστρατεία στην πιο κεντρική πλατεία της πόλης.

Στο Σαρλερούα, Βέλγιο:

- Η φοιτητική ΜΚΟ, Les CHEFF, έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα ειδικά σχεδιασμένο για σχολεία, σε συνεργασία με την εθελοντική ομάδα ομοφυλόφιλων και αμφιφυλόφιλων GRiS Wallonia. Εκπρόσωποί τους επισκέπτονται σχολεία και άλλες κοινότητες και συναντούν νέους/νέες για να λύσουν τις απορίες που τυχόν έχουν σχετικά με τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό. Στόχος τους είναι να ενημερώσουν περαιτέρω τους νέους για ΛΟΑΤ ζητήματα μέσω των μαρτυριών δύο νεαρών μελών της ΛΟΑΤ κοινότητας (ένας άνδρας και μία γυναίκα).

Δημόσιοι χώροι

Πολλά ΛΟΑΤ άτομα αναφέρουν ότι έχουν υποστεί διακρίσεις ή έχουν δεχτεί επιθέσεις σε δημόσιους χώρους στην Ευρώπη. Επιπλέον, μερικές φορές τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν γλωσσικές εκφράσεις που δημιουργούν διακρίσεις, στις οποίες, όμως, μπορείτε να αντιδράσετε μέσω επίσημων καταγγελιών ή επιστολών προς τους αρχισυντάκτες και τους παρουσιαστές/εκφωνητές των εκάστοτε προγραμμάτων.

Στους δημόσιους χώρους, η έκφραση φύλου είναι πολύ συγκρατημένη και ρυθμίζεται από τα κοινωνικά πρότυπα που επικρατούν. Τα διεμφυλικά άτομα και γενικά τα άτομα με μη συμβατική έκφραση ταυτότητας φύλου, δέχονται συχνά τα αδιάκριτα και επίμονα βλέμματα των άλλων, προσβολές ακόμη και βίαιες σωματικές επιθέσεις εις βάρος τους. Από την άλλη πλευρά, οι δημόσιοι χώροι αποτελούν χώρους αυξημένης ορατότητας, στους οποίους μπορούν να εκδηλωθούν μη κανονικά φύλα και σεξουαλικότητες.

Τα ΛΟΑΤ άτομα συνήθως αναγνωρίζουν συγκεκριμένες περιοχές της πόλης τους ως ασφαλείς ή όχι, κυρίως, βάσει των εμπειριών τους. Ουτόσο, αυτή η διάκριση μερικές φορές στηρίζεται σε φυλετικές ή κοινωνικές προκαταλήψεις παρά σε κάποια βίαιη προσωπική επίθεση. Ασφαλώς, είναι σημαντικό να εντοπίζετε τις περιοχές και τους χώρους, όπου αισθάνεστε περισσότερο ασφαλείς, αλλά είναι εξίσου σημαντικό να μην είστε προκατειλημμένοι, όταν το κάνετε αυτό. Πολλές πόλεις διαθέτουν ΛΟΑΤ χώρους κοινωνικοποίησης – για παράδειγμα, οργανισμούς ή επιχειρήσεις φιλικά διακείμενους προς τα ΛΟΑΤ άτομα – που μπορούν να λειτουργήσουν ως ασφαλείς χώροι για την εν λόγω κοινότητα.

Σε περίπτωση που γίνετε μάρτυρας ενός περιστατικού βίας, μπορείτε να συνοδεύσετε το θύμα, να του προσφέρετε βοήθεια και να το ρωτήσετε τι έχει ανάγκη, ώστε να νιώσει όσο το δυνατόν πιο άνετα μετά από αυτή την τραυματική εμπειρία.

Στη Θεσσαλονίκη, Ελλάδα:

Το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει χώρους εντός των υποδομών του Δημαρχείου της πόλης για τη διοργάνωση εκδηλώσεων από διάφορες ΛΟΑΤ ομάδες.

Στο Βρότσλαβ, Πολωνία:

Το Contemporary Museum (Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης) του Βρότσλαβ υποστηρίζει την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προβολή ΛΟΑΤ θεμάτων μέσω πολιτικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων που δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για συζήτηση.

Online δίκτυα

Ο διαδικτυακός χώρος γίνεται ολοένα και πιο σημαντικός για πολλά ΛΟΑΤ άτομα. Αποτελεί χώρο κοινωνικών συναναστροφών, προσφέρει ευκαιρίες νέων γνωριμιών και δημιουργίας κοινωνικών δικτύων. Όλα αυτά μπορούν να γίνουν στο πλαίσιο της διατήρησης της ανωνυμίας των ΛΟΑΤ ατόμων, γεγονός που τους δημιουργεί συνακόλουθα ένα αίσθημα ασφάλειας. Ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούν το διαδίκτυο οι λεσβίες, οι ομοφυλόφιλοι, οι αμφιφυλόφιλοι και τα διεμφυλικά άτομα μπορεί να ποικίλλει, αλλά και για τις τέσσερις αυτές ομάδες, ο διαδικτυακός χώρος είναι εξαιρετικά σημαντικός και χρησιμοποιείται για πολυάριθμους λόγους. Ωστόσο, κάποιοι άνθρωποι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο κακόβοντα με σκοπό να κάνουν διακρίσεις εις βάρος άλλων χρηστών, να τους ταπεινώσουν δημοσίως ή να τους βλάψουν γενικότερα. Το διαδίκτυο μπορεί να θεωρείται ως ένας ασφαλής χώρος, αλλά χρησιμοποιείται, επίσης, από ορισμένους ανθρώπους ως ένα μέσο για να προσβάλλουν, να παρενοχλούν και να προωθούν μία ρητορική μίσους εναντίον των μελών της ΛΟΑΤ κοινότητας. Ακόμη, όμως, και εντός των ΛΟΑΤ δικτύων, παρουσιάζονται συχνά ποικίλες μορφές επιθετικής συμπεριφοράς εις βάρος διεμφυλικών ατόμων, οροθετικών ατόμων και ηλικιωμένων ή παχύσαρκων ανθρώπων.

Στο Νότιγχαμ, Ηνωμένο Βασίλειο:

Υπάρχει ένα άριστο ΛΟΑΤ+ δίκτυο που διαθέτει μία ΛΟΑΤ+ βάση δεδομένων, newsletter, σελίδα στο Facebook και ιστοσελίδα με βασικές πληροφορίες.

Κάθε φορά που πλοηγείστε στο διαδίκτυο, είναι σημαντικό να είστε προσεκτικοί και να συμβάλλετε στην προώθηση ενός ασφαλούς διαδικτυακού χώρου για όλους τους χρήστες.

Πώς να βρείτε ομάδες συνάφειας

Μεγάλος αριθμός ΛΟΑΤ ατόμων έχει δηλώσει ότι η γνωριμία με άλλα ΛΟΑΤ άτομα τους έχει βοηθήσει σημαντικά στην αμοιβαία ανταλλαγή εμπειριών, επιθυμιών και προσδοκιών. Υπάρχουν διάφοροι ειδικευμένοι οργανισμοί/οργανώσεις, οι οποίοι/-ες φέρνουν σε επαφή μεταξύ τους άτομα της ΛΟΑΤ κοινότητας, ενώ παράλληλα έχουν δημιουργήσει χώρους κοινωνικοποίησης και επίσης προσφέρουν ευρεία ποικιλία υπηρεσιών υποστήριξης.

Κώδικας ηθικής και δεοντολογίας για την καταπολέμηση της ΛΟΑΤ-φοβίας

Πρόταση διασφάλισης του σεβασμού της σεξουαλικής διαφορετικότητας και της ποικιλομορφίας ως προς το φύλο

Στο Βρότσλαβ, Πολωνία:

Το έργο Human Library («Ζωντανή Βιβλιοθήκη»), το οποίο πραγματοποιείται μέσω του οργανισμού Diversja Association, περιλαμβάνει ΛΟΑΤ άτομα μεταξύ των συμμετεχόντων, με στόχο την καταπολέμηση σχετικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων.

Στην Καταλονία, Ισπανία:

To LGBTI Network of Local Councils (ΛΟΑΤΙ Δίκτυο των Τοπικών Συμβούλιων) της Καταλονίας διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών, εργαλείων και πηγών μεταξύ των τοπικών αρχών.

Οργανισμοί Ευρωπαϊκού Επιπέδου

- ILGA Europe <http://www.ilga-europe.org/>
 - Transgender Europe <http://tgeu.org/>
 - IGLYO www.iglyo.com
 - NELFA www.nelfa.org

- | **Κώδικας ηθικής και δεοντολογίας για την καταπολέμηση της ΛΟΑΤ-φοβίας** |
| Πρόταση διασφάλισης του σεβασμού της σεξουαλικής διαφορετικότητας και της ποικιλομορφίας ως προς το φύλο |

Εμείς, ως μέλη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, γνωρίζουμε τον ρόλο που μπορούμε να διαδραματίσουμε στην καταπολέμηση των διακρίσεων, της ομοφοβίας, της αμφιφοβίας, και της τρανσφοβίας εις βάρος των ΛΟΑΤ (Λεσβιών, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Τρανς) ατόμων. Οι συμβαλλόμενοι αυτού του κώδικα δεσμεύνονται σύμφωνα με τις ακόλουθες πέντε αρχές:

- **1. Να συμπειρέρονται σε όλους ισότιμα, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου.**
Πιο συγκεκριμένα:
 - Να λαμβάνουν υπόψη τη διαφορετικότητα των ανθρώπων σε μεγάλο βαθμό.
 - Να αντιπαραβάλλουν την ετεροκανονικότητα με τη cis-κανονικότητα χωρίς να θεωρούν ότι όλοι γύρω μας είναι είτε ετεροφυλόφιλοι είτε cisgender (μη τρανς).
- **2. Να διασφαλίζουν τη δίκαιη και με σεβασμό αντιμετώπιση των διεμφυλικών ανθρώπων.**
Πιο συγκεκριμένα:
 - Να σέβονται τον αυτοπροσδιορισμό του φύλου των διεμφυλικών ατόμων και να χρησιμοποιούν την προσωπική αντωνυμία, το όνομα και το χαρακτηρισμό που επιθυμούν τα άτομα αυτά για τον εαυτό τους.
 - Να μην υποβαθμίζουν την ταυτότητα τρανς και τις εμπειρίες αυτών των ατόμων σε επίπεδο ιατρικών πράξεων.
 - Να αποφεύγουν τις στερεότυπες αντιλήψεις και οποιουδήποτε είδους εξευτελιστική αναφορά προς τα διεμφυλικά άτομα.
 - Να αποφεύγουν τη χρήση προσβλητικών εκφράσεων προς τα διεμφυλικά άτομα και να μην τα αποκαλούν με το βαπτιστικό τους όνομα.
- **3. Να προάγουν τη διαφορετικότητα και να λαμβάνουν υπόψη την πληθώρα των ΛΟΑΤ κοινοτήτων.**
Πιο συγκεκριμένα:
 - Να πρωθύνουν και να παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες που καλύπτουν τις ανάγκες και τις απαρτήσεις του πληθυσμού ΛΟΑΤ.
 - Να λαμβάνουν υπόψη κάθε είδους ηλικία, ειδικές ανάγκες, εθνική καταγωγή, φύλο, θρησκεία και νομική κατάσταση εντός του πληθυσμού ΛΟΑΤ.
- **4. Να διαμορφώνουν ένα ΛΟΑΤ περιβάλλον Χωρίς Διακρίσεις.**
Πιο συγκεκριμένα:
 - Να εφαρμόζουν μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος του πληθυσμού ΛΟΑΤ.
 - Να επιβάλλουν τις κατάλληλες κυρώσεις ενάντια σε κάθε είδους ΛΟΑΤ-φοβική συμπειφορά.
 - Να αναγνωρίζουν ΛΟΑΤ-φοβικές ενέργειες και να τις παραπέμπουν συχνά στους αρμόδιους φορείς ισότητας.
 - Να υπολογίζουν την πρόοδο και να ανταλλάσσουν καλές πρακτικές για τη βελτίωση των συνθηκών στο ευρύτερο εργασιακό περιβάλλον.
- **5. Να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ όλων των εργαζόμενων σε έναν οργανισμό.**
Πιο συγκεκριμένα:
 - Να δημιουργούν ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς για τους ΛΟΑΤ εργαζόμενους.
 - Να διασφαλίζουν ισότητα δικαιωμάτων και μεταχείρισης όλων των εργαζόμενων ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, και/ή έκφρασης φύλου.
 - Να στηρίζουν τους εργαζόμενους που υπέστησαν διακρίσεις λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού, της έκφρασης φύλου, και/ή της ταυτότητας του φύλου τους.

Γλωσσάρι

- **Cisgender (Μη Τρανς):** είναι το άτομο, του οποίου η έμφυλη ταυτότητα ταυτίζεται με το βιολογικό του φύλο.
- **Cisnormativity (Cis-κανονικότητα):** αναφέρεται στο κοινωνικό και πολιτιστικό σύστημα αξιών, σύμφωνα με το οποίο θεωρείται αποδεκτό τα άτομα να ζουν βάσει του βιολογικού τους φύλου. Οποιοδήποτε άτομο παρεκκλίνει από αυτό το κοινωνικό πρότυπο γίνεται αντικείμενο αποδοκμασίας.
- **Coming-out (Τυνωστοποίηση σεξουαλικού προσανατολισμού):** είναι η διαδικασία εκούσιας αποκάλυψης της σεξουαλικής ταυτότητας ενός ΛΟΑΤ ατόμου (λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι και διεμφυλικοί).
- **Gender Expression (Εκφραση Φύλου):** αναφέρεται στα στοιχεία της εξωτερικής εμφάνισης που είναι ενδεικτικά του φύλου ενός ανθρώπου, όπως αυτά εκφράζονται μέσω του μικρού του ονόματος, της χρήσης αντωνυμιών, της ενδυμασίας, του κουρέματος, της συμπεριφοράς και των χαρακτηριστικών της φωνής ή του σώματός του. Γενικά, η κοινωνία αναγνωρίζει τα παραπάνω στοιχεία ως ανδρικά ή γυναικεία, αν και οι αντιλήψεις περί ανδρικών και γυναικείων χαρακτηριστικών μεταβάλλονται με το πέρασμα του χρόνου και ποικίλουν ανά κουλτούρα.
- **Gender Identity (Ταυτότητα Φύλου):** πρόκειται για τον προσωπικό, εσωτερικό τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται κάθε άτομο το φύλο του. Στα διεμφυλικά άτομα, η προσωπική ταυτότητα του φύλου τους δεν συμπίπτει με το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Η ταυτότητα φύλου των περισσότερων ανθρώπων είναι ανδρική ή γυναικεία, αλλά μερικά άτομα δεν νιώθουν ότι δεν ανήκουν σε καμία από τις δύο παραπάνω κατηγορίες. Σε αντίθεση με την έκφραση φύλου, η ταυτότητα φύλου δεν γίνεται εύκολα αντιληπτή από τους άλλους.
- **Gender reassignment (Επαναπροσδιορισμός φύλου):** αναφέρεται στη διαδικασία μέσω της οποίας ένα άτομο επανακαθορίζει το φύλο του, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται καλύτερα στην ταυτότητα του φύλου του. Η εν λόγω διαδικασία μπορεί να περιλαμβάνει, χωρίς να είναι υποχρεωτικό, ιατρική παρέμβαση, όπως ορμονικές θεραπείες και χειρουργικές επεμβάσεις, στις οποίες υποβάλλονται τα διεμφυλικά άτομα για να εναρμονίσουν την εικόνα του σώματός τους με το φύλο τους.
- **Heteronormative (Ετεροκανονικός):** αναφέρεται στην κοινωνική και πολιτισμική αντίληψη, σύμφωνα με την οποία άνδρες και γυναίκες ωθούνται στο να πιστέψουν, ότι η ετεροφυλοφιλία είναι ο μοναδικός σεξουαλικός προσανατολισμός νιοθετώντας ανάλογη συμπεριφορά. Επίσης, πρεσβεύει την άποψη ότι η ετεροφυλοφιλία αποτελεί τον μοναδικό «φυσιολογικό» σεξουαλικό προσανατολισμό, γεγονός που την καθιστά βασική πηγή κοινωνικής ανταμοιβής.
- **Homonormative (Ομοκανονικός):** αναφέρεται σε μία σειρά ιεραρχιών, προνομίων, κοινωνικών προτύπων και προσδοκιών που προκαλούν καταπίεση στους κόλπους της ΛΟΑΤ κοινότητας και συμβάλλουν στην αφομοίωση και την ενίσχυση της κυριαρχης κουλτούρας.
- **LGBT (ΛΟΑΤ):** Ακρωνύμιο που χρησιμοποιείται για την κοινότητα των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων και των διεμφυλικών ατόμων. Υπάρχουν και διευρυμένες παραλλαγές του όρου, στις οποίες περιλαμβάνονται επιπρόσθετες ταυτότητες φύλου, όπως για παράδειγμα ΛΟΑΤΙ, ΛΟΑΤ+, ΛΟΑΤΚ, κτλ.
- **Homophobia/ Transphobia /LGBTphobia (Ομοφοβία / Τρανσφοβία / ΛΟΑΤ- φοβία):** είναι ένας συνδυασμός πολιτισμικών και προσωπικών πεποιθήσεων, απόψεων, στάσεων και επιθετικής συμπεριφοράς, λόγω προκαταλήψεων, απέχθειας, φόβου και/ή μίσους, προς άτομα ή ομάδες που δεν συμμορφώνονται ή παρεκκλίνουν από τα κοινωνικά πρότυπα και τις κοινωνικές προσδοκίες σε θέματα φύλου και/ή σεξουαλικότητας.
- **Queer (Κονίρ):** η λέξη χρησιμοποιείται πλέον ως ακαδημαϊκός όρος για άτομα που δεν είναι ούτε ετεροφυλόφιλα ούτε μη τρανς – συγκεκριμένα, ο όρος περικλείει λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και διεμφυλικά άτομα. Η queer θεωρία αποσκοπεί στην αμφισβήτηση των ετεροκανονικών κοινωνικών προτύπων που σχετίζονται με το φύλο και τη σεξουαλικότητα και ισχυρίζεται ότι οι έμφυλοι ρόλοι είναι αποτέλεσμα κοινωνικά κατασκευασμένων ιδεών. Παλαιότερα, ο όρος “queer” είχε προσβλητική σημασία και γι’ αυτό για αρκετούς ανθρώπους σήμερα εξακολούθει να έχει αρνητικό περιεχόμενο. Ωστόσο, πολλά ΛΟΑΤ άτομα διεκδίκουν τον όρο ως σύμβολο υπερηφάνειας και άλλα είτε τον χρησιμοποιούν ως συνώνυμο του όρου ΛΟΑΤ είτε ως όρο που βοηθά στην αποφυγή του χαρακτηρισμού τους ως ΛΟΑΤ.
- **Sexual Orientation (Σεξουαλικός Προσανατολισμός):** περιγράφει τη μακροχρόνια σωματική, ερωτική και/ή συναισθηματική έλξη ενός ατόμου προς ένα άλλο. Η ταυτότητα φύλου και ο σεξουαλικός προσανατολισμός δεν ταυτίζονται. Για παράδειγμα, τα διεμφυλικά άτομα μπορεί να είναι ετεροφυλόφιλοι, λεσβίες, ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι.
- **Transgender (Διεμφυλικός):** είναι ένας γενικός όρος που περικλείει άτομα, των οποίων η ταυτότητα φύλου διαφέρει από το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννησή τους και άτομα που επιθυμούν να αυτοπροσδιορίζονται με διαφορετικό φύλο από αυτό με το οποίο γεννήθηκαν.
- **Transition (Μετάβαση):** περιλαμβάνει όλες ή μερικές από τις παρακάτω ατομικές, ιατρικές και νομικές ενέργειες, στις οποίες προβαίνει ένα ΛΟΑΤ άτομο: ενημέρωση της οικογένειας, των φίλων και των συναδέλφων του για τον διαφορετικό σεξουαλικό του προσανατολισμό• χρήση διαφορετικού μικρού ονόματος και σχετικών αντωνυμιών• διαφορετική ενδυμασία• νομική μεταβολή ονόματος και/ή φύλου• ορμονοθεραπείες• και πιθανότατα (αν και όχι πάντα) ένα ή περισσότερα είδη χειρουργικών επεμβάσεων. Τα ακριβή βήματα για την ολοκλήρωση αυτής της μεταβατικής διαδικασίας ποικίλουν ανά άτομο.

[Προσαρμοσμένη εκδοχή βάσει του πρωτότυπου κειμένου του οργανισμού Transgender Europe]

dc